

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ В ЮНЕСКО

Вінницький національний технічний університет

Анотація: проаналізовано участь України у організації ЮНЕСКО та основні напрямки співпраці з моменту приєднання України до сьогодні

Ключові слова: ЮНЕСКО, Україна, співпраця, допомога

Abstract: Ukraine's participation in the UNESCO organization and the main areas of cooperation since Ukraine's accession to the present are analyzed

Keywords: UNESCO, Ukraine, cooperation, assistance

Вступ

Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, скорочено ЮНЕСКО (англ. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO) — міжнародна організація, спеціалізована установа Організації Об'єднаних Націй, яка при співпраці своїх членів-держав у галузі освіти, науки, культури сприяє ліквідації неписьменності, підготовці національних кадрів, розвитку національної культури, охороні пам'яток культури тощо.

Діяльність України в ЮНЕСКО

12 травня 1954 р. Україна стала членом ЮНЕСКО.

Рішення про приєднання УРСР стало можливим завдяки членству України і в Організації Об'єднаних Націй, яке давало право приєднуватися до будь-яких міжурядових інституцій, які діяли в оонівській системі [1].

За період членства в ЮНЕСКО Україна виступала ініціатором започаткування багатьох міжнародних програм і проектів. Зокрема, в ході 26-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО вона ініціювала розгортання масової міжнародної кампанії по викоріненню неписьменності. Ця кампанія набула широкого міжнародного визнання і лягла в основу 20-річної програмної діяльності ЮНЕСКО в цій галузі.

Україна висунула також пропозицію про використання засобів інформації з метою зміцнення миру, недопущення пропаганди війни, насильства і ненависті між народами, що дало поштовх до розробки і прийняття відповідної Декларації (1978 р.).

Україна була серед ініціаторів розробки Декларації про раси і расові забобони, започаткування проектів стосовно ролі ЮНЕСКО у встановленні нового міжнародного економічного порядку, вивчення та поширення слов'янських культур тощо [2].

В ході 29-ї сесії Генконференції ЮНЕСКО Україна ініціювала звернення до ООН з метою проголошення ООН одного з років Міжнародним роком захисту, збереження та відродження культурної спадщини. На 56-й сесії Генеральної асамблеї ООН ця ініціатива знайшла своє відображення — 2002 рік проголошено ООН міжнародним роком із захисту світової культурної спадщини.

У 1991—1997 рр. здійснювалась Програма «ЮНЕСКО-Чорнобиль», спрямована на залучення, в межах компетенції ЮНЕСКО, міжнародної допомоги з метою мінімізації наслідків аварії на ЧАЕС.

21—23 лютого 2001 р. за фінансової підтримки ЮНЕСКО на базі Інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка було проведено регіональний семінар «Роль ЗМІ у попередженні поширення СНІДу», а також ще три міжнародні конференції.

У 2007 році, Україна була співініціатором проголошення Міжнародного року зближення культур — 2010, а також Міжнародної Декади зближення культур 2013-2022 [3].

Важливим напрямом співпраці України з ЮНЕСКО є питання внесення

ювілеїв видатних діячів та історичних подій українського народу до Календаря пам'ятних дат ЮНЕСКО та участь Організації у відзначенні цих ювілеїв. Зокрема, в період з 2006 по 2019 р.р. за участю ЮНЕСКО було відзначено 16 ювілейних дат [4].

За період членства в ЮНЕСКО Україна чотири рази обиралася до керівного органу Організації — Виконавчої ради: у 1981 – 1985 рр., 1995 – 1999 рр., 2001 – 2005 рр. та 2013 - 2017 рр.

За ініціатииви української сторони, Гендиректором ЮНЕСКО регулярно проводяться інформаційні зустрічі з проблематики прав людини в окупованому Криму за участю широкого загалу постпредів країн-членів ЮНЕСКО, представників міжнародних та неурядових організацій-партнерів.

У провідних вищих навчальних закладах України створено та діють 13 кафедр програми ЮНЕСКО.

На даний час Україна є учасницею більш ніж 15 Міжнародних конвенцій ЮНЕСКО.

7 українських культурно-архітектурних та природних перлин внесено до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО [5].

Висновки

Загалом відносини співробітництва між Україною та ЮНЕСКО розвиваються у конструктивному руслі, спрямованому, зокрема, на розширення участі українських інституцій у міжнародному співробітництві в гуманітарній сфері, а також на підвищення економізації участі України в програмній діяльності Організації.

Членство України в ЮНЕСКО стратегічно орієнтоване на сприяння розширенню міжнародного співробітництва наукових, освітніх і культурних інституцій шляхом забезпечення їх участі у програмній діяльності Організації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Участь України в міжнародних організаціях [Електронний ресурс] <https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/> – 2020 – Режим доступу до ресурсу: <https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/txt/05.html> – Назва з екрану.

2. ЮНЕСКО [Електронний ресурс] <https://uk.wikipedia.org/> – 2020 – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%90%D0%A2%D0%9E> – Назва з екрану.

3. Участь України в міжнародних організаціях [Електронний ресурс] <http://old.mfa.gov.ua/> – 2018 – Режим доступу до ресурсу: <http://old.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations> – Назва з екрану.

4. Діяльність України в ЮНЕСКО [Електронний ресурс] <http://old.mfa.gov.ua/> – 2019 – Режим доступу до ресурсу: <http://old.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/uno> – Назва з екрану.

5. Україна і ЮНЕСКО [Електронний ресурс] <https://uk.wikipedia.org/> – 2020 – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0_%D0%B2_%D0%9E%D0%9E%D0%9D – Назва з екрану.

Кравчук Ганна Андріївна – студентка групи УБ-17б, Факультет менеджменту і інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: annkrav99@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, e-mail: valkorney1958@gmail.com.

Kravchuk Anna A. - student of UB-17b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: annkrav99@gmail.com

Scientific supervisor: **Valeriy Aleksandrovich Kornienko** – candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences, e-mail: valkorney1958@gmail.com.